O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM,

FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING

KATTAQO‘RG‘ON FILIALI

“TASDIQLAYMAN”
SamDU Kattaqo‘rg‘on filiali direktori:
_____ Sh.R.Urakov
2023yil “31” 08

MAKTABGACHA TA’IMDA DASTLABKI GIMNASTIKA MASHG‘ULOTLARINI TASHKIL ETISH FANINING FAN DASTURI

Bilim sohasi:	1000000 – Ta’lim
Ta’lim sohasi:	1010000 – Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishi:	60110200–Maktabgacha ta’lim

Kattaqo‘rg‘on-2023

Fan/modulkodi *(OGATTEMM1001)*	O'quv yili 2024-2025	Semestr 4	Kredit 8
Fan/modul turi Tanlov fan	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 6

1.	Fan nomi	Auditoriya mashg'lotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy yuklama (soat)
	Maktabgacha ta'limda dastlabki gimnastika mashg'ulotlarni tashkil etish	120	120	240

Fanning maqsadi
(FM)

1. **Fanning mazmuni.**

Fanni o'qitishdan maqsad: Dastlabki gimnastika mashg'ulotlarini tashkil etish metodikasi predmetini o'qitishdan maqsad har bir bolani mustaqil ravishda sog'lomlashtirish, jismoniy holatini yaxshilash, ishlab chiqilgan mashq vositalari yordamida ularning harakat faolligiga bo'lgan ehtiyojlari va sevimli mashqlari bilan shug'ullanish, sport haqidagi ijobiy tasavvurlarga o'rgatishdir.

Ilk qadam. «Jismoniy rivojlanish va sog'lom turmush tarzini shakllantirish» sohasi kompytyentsiyalari

«Jismoniy rivojlanish va sog'lom turmush tarzining shakllanishi» sohasidagi o'quv-tarbiyaviy faoliyat yakunlanganidan so'ng 6-7 yoshli bola:

o'z imkoniyatlari va yoshi bilan bog'liq jismoniy rivojlanish me'yorlariga mos ravishdajismoniy faollik ko'rsatadi;

turli harakatchanlik faolligini uyg'un ravishda va maqsadli bajarishni biladi;

turli hayotiy va o'quv vaziyatlarida mayda motorika ko'nikmalaridan foydalanadi;

o'z harakatlarini hissiyot va sezgi organlari yordamida boshqaradi;

shaxsiy gigiyena malakalarini qo'llaydi;

sog'lom turmush tarzi va ovqatlanish asoslarini biladi;

xavfsiz hayotiy fa'oliyat asoslari qoidalariga rioya qiladi.

Fanning vazifalari:

-Mustaqillik yillarida maktabgacha ta'limda dastlabki gimnastika mashg'ulotlarini tashkil etish metodikasining rivojlanish tizimi

-Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarni jismoniy jihatdan tarbiyalashnineg yosh, fiziologik, va ruhiy holatini o'rganish.

-Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga dastlabki gimnastika mashg'ulotlarini tashkil etish fanining ilmiy-pedagogik asoslarini bilishi.

-Maktabgacha yoshdagi bolalarga asosiy harakatlarni o'rgatishni

-Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan harakatli o'yinlarni o'tkazish metodikasini

-Maktabgacha ta'limda jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini tashkil etish

	metodikasini. Maktabgacha ta'lim muassasalarida kundalik faoliyat davomida jismoniy tarbiya bo'yicha ishlarni tashkil etishni **II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)** **Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:**

	Fan mazmuni
	Mashg'ulotlar shakli:ma'ruza (M)
M1	Bolalar jismonan rivojlanishida dastlabki gimnastika mashg'ulotlarining ahamiyati. Muvozanatni saqlagan holda chopadi *3 yoshu 6 oy.* O'z joyida ikki oyoqda sakraydi *3 yoshu 6 oy)*
M2	Gimnastika mashg'ulotlarining o'rgatishning maqsadi, vazifalari hamda bosqichlari. (Oldinga harakatlangan holda sakraydi *3 yoshu 9 oy.* Yoy ostidan emaklab o'tadi *4yosh)*
M3	Dastlabki gimnastika mashg'ulotlarining vositalari (Sport narvoni bo'ylab yuqoriga va pastga *3-4 yosh.* Kolonna, doiraga to'g'rilanishi mumkin *3-4 yosh)*
M4	Maktabgacha ta'lim tashkilotida jismoniy tarbiya bo'yicha ta'lim jarayonini rejalashtirish texnologiyasi.
M5	Gimnastika vositasida bolalarni jismoniy tarbiyalash metodlari.
M6	Gimnastika vositasida bolalarni jismoniy tarbiyalashning ta'lim berish vazifalari va tamoyillari.
M7	Xorij mamlakatlarining maktabgacha ta'lim tizimida jismoniy tarbiya mashg'ulotlarinin ahamiyati. (Turgan joyida burilib, oyoqlarini o'ngga-chapga qo'yib sakraydi *5-6 yosh.* Sakramachoqda turli usullarda sakraydi *5-7 yosh.* Arg'amchi zina, arqon bo'ylab tirmasha *5-7 yosh)*
M8	Oilada ertalabki gimnastika mashg'ulotlarini o'tkazish metodikasi.
M9	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ertalabki gimnastikani tashkil etish metodikasi.
M10	Ertalabki gimnastika uchun mashqlar tanlash va ular asosida gimnastika kompleksini tuzis jismoniy tarbiya daqiqalarini o'tkazish.
M11	Umumrivojlantiruvchi mashqlar yordami bilan hal qilinadigan asosiy vazifalar. (To'g'ri qomatni shakllantirish)
M12	Umumrivojlantiruvchi mashiqlarning o'tkazish uslubiyoti. (Gimnastika mashg'ulotlarida URMlar jamlab va shuningdek maxsus tuzilgan majmualar shaklida bajariladi.)
M13	Gimnastikaning asosiy vositalari.(Saf mashqlar . Saf mashqlari haqida umumiy tavsif)
M14	Umum rivojlantiruvchi mashqlarning yozish qoidalari.(Predmetsiz umumrivojlantiruvchi mashqlarning yozilishi)
M15	Akrabatik mashqlar.
M16	Mashg'ulotlarni o'tkazish shakillari.
M17	Maktabgacha yoshdagi psixo-gimnastika. Gimnastik atamalar.
M18	Maktabgacha ta'limda bolalarni tayyorlashda maqsad va vazifalari.

M19	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida mashg'ulotlarida badiiy va ritmik gimnastikaning mazmuni, vazifasi va metodikasi.
M20	Sog'lomlashtirish gimnastikasi mashgulotlarini o'tkazish metodikasi.
M21	Gimnastika devorida bajariladigan mashg'ulotlarni o'tkazish usullari.
M22	Badiiy gimnastika mashg'ulotlarida buyumlar bilan mashqlarni tashkil etish metodlari.
M23	Gimnastika mashg'ulotlarini tashkillash va uyushtirish.
M24	Ertalabki gigienik gimnastika majmuasini tuzish qoidalari.
M25	Gimnastika turlari.
M26	Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish.
M27	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida jismoniy tarbiyani tashkil etish.
M28	"Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida bolalarning 3 yoshdan 7 yoshgacha bo'lgan davrida jismoniy rivojlanish va va sog'lom turmush tarzini shakllantirish.
M29	Maktabgach toshdagi bolalar jismoniy tarbiyasining umumiy masalalari.
M30	Maktabgacha yoshdagi bolalarining jismoniy tarbiya maqsad va vazifalari.
	III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.
	Mashg'ulotlar shakli: amaliyot (A)
A1	Saf mashqlari. Umum rivojlantiruvchi va maxsus rivojlantiruvchi mashqlari.Guruh bulib yakka bulib bajariladi (*3yoshu 6 oy)*
A2	Akrobatika mashqlari (gimnastik gilam, gimnastik o'rindiq va h.k.)Umbaloq oshish kuprik xosil qilish (*3yoshu 6 oy)*
A3	Oddiy va tayanib sakrash (ot, eshak va h.k.) mashqlari. Qo'l bilan tayanib oyoqlarni kerib sakrash (*4-6 yosh)*
A4	Gimnastika jixozlarida (brus, past-baland turnik, brevno, koltso, konstruchka va h.k.) bajariladigan mashqlar. *(4-6 yosh)*
A5	Gimnastika jixozlarida elimentlarni bir-biriga bog'lab bajarish. *(4-6 yosh)*
A6	Turnikda yoshlarni 3 razryadini bajarish. Ikki qo'lda osilgan xolda tortinish oyoqlarni oldinga kutaradi (*4-6 yosh)*
A7	Halqada bajariladigan mashqlarni takomillashtirish. Ikki qo'lda osilgan xolda oldinga orqaga aylanadi (*4-6 yosh)*
A8	Bolalar jismonan rivojlanishida dastlabki gimnastika mashg'ulotlarining ahamiyati. (Muvozanatni saqlagan holda chopadi *3 yoshu 6 oy.* O'z joyida ikki oyoqda sakraydi *3yoshu 6 oy)*
A9	Gimnastika mashg'ulotlarining o'rgatishning maqsadi, vazifalari hamda bosqichlari. (Oldinga harakatlangan holda sakraydi *3 yoshu 9 oy.* Yoy ostidan emaklab o'tadi

	4yosh)
A10	Dastlabki gimnastika mashg'ulotlarining vositalari (Sport narvoni bo'ylab yuqoriga va pastga *3-4 yosh.* Kolonna, doiraga to'g'rilanishi mumkin *3-4 yosh)*
A11	Maktabgacha ta'lim tashkilotida jismoniy tarbiya bo'yicha ta'lim jarayonini rejalashtirish texnologiyasi. (Arqonda harakatlanish vaqtida muvozanatni saqlaydi *4 yoshu 6 oy.* Tizzalarini baland ko'targan holda chopadi *4 yoshu 6 oy)*
A12	Maktabgacha yoshdagi bolalarda jismoniy mashqlarning sog'lomlashtirish yo'nalishi. Sakramachoq (skakalka) orqali sakrashga harakat qiladi (*4-5 yosh).*
A13	Gimnastika vositasida bolalarni jismoniy tarbiyalash metodlari. (Gimnastika skamyeykasida qo'li bilan tortilgan holda qorinda emaklaydi *4-6 yosh.* Gimnastika devoriga tirmashib chiqadi *4-6 yosh.* Samokatda uchadi *4-6 yosh)*
A14	Gimnastika turlari va ularning xususiyatlari. (Tovondan oyoq uchiga o'tgan tarzda yuradi *5 yoshu 3 oy.* To'siqlardan hatlaydi yoki aylanib o'tadi *5 yoshu 3 oy.* Gimnastika skameykasi bo'ylab muvozanatni saqlagan holda yuradi; qiya taxtada to'g'ri va yonlama *5 yoshu 9 oy)*
A15	Maktabgacha yoshdagi bolalarda emaklab o'tish mashqlari (To'rt oyoqlab emaklab o 'tish *5 yoshu 3 oy.* Yarim cho'kkalab emaklab o'tish *5 yoshu 3 oy.* Yonboshlab emaklab o 'tish *5 yoshu 9 oy)*
A16	Jismonan rivojlanishida yosh bolalarda tirmashib chiqish mashqlari (Tirmashib chiqish, aralash osilishda *5-6 yosh)*
A17	Maktabgacha yoshdagi bolalarda Yelka mushaklarini bo'shashtirish mashqlari (I-yeikalarni yuqoriga ko'tarib, bo'yinni yelka ichiga olamiz, 2-yelkani pastga tuo'shirib, gavdani sal engashtirib *5-6 yosh)*
A18	Bel va oyoq qismlariga qon aylanishining yaxshilashda jismoniy tarbiya kompleks mashqlari (Oyoqni yon tomonga kengroq qo'ying, oyoq uchlarida turing, qo'llar yelkada qo'yilgan, *5-6 yosh)*
A19	Maktabgacha yoshdagi bolalarda Muvozanat saqlash mashqlari(Har xil turishlar va bu turishlarda qo'l hamda gavda harakati*5-6 yosh)*
A20	Maktabgacha yoshdagi bolalarda Akrobatik mashqlar(Chalqancha yotib, oyoqlarni ko'krakka bukish. *5-6 yosh)*
A21	Yurish va yugurish (qo'llar bilan tizzalarga tayanib yurish, kerishib yurish, «sezilarsiz» yurish, tizzalarni baland ko'tarib (oyoqlarni oldinga bukib) yurish, yarim cho'qqayib va cho'qqayib yurish, qo'l hamda gavda harakati*5-6 yosh)*
A22	Egiluvchanlik sifati uchun aylanma mashqlar («ko'prik», shpagat, egilish va h.k. qo'l hamda gavda harakati*5-6 yosh*)
A23	Muvozanat saqlash mashqlari (qomatni shakllantirish uchun katta ahamiyatga ega kichik tayanchda oyoq uchlarida, tovonlarda, bir oyoqda tik turishlar, qo'l, oyoq, gavda harakatlari bilan bajariladigan mashqlar *6-7 yosh*)
A24	Gimnastik devorchada, o'tirg'ichda va juftlikda bajariladigan mashqlar. (bajariladigan umumrivojlantiruvchi mashqlar *5-6-7 yosh)*
A25	Umumrivojlantiruvchi mashqlarning predmetsiz bajarish.(*5-6-7 yosh)*
A26	Akrabatik mashqlar. (O'rgatish ketma-ketligi. *5-6-7 yosh)*
A27	Burilishlar texnikasini o'rgatish. (O'rgatish ketma-ketligi. *5-6-7 yosh)*
A28	Jisminiy tayyorgarlikni rivojlantirish. Kuch sifatlarini rivojlantirish . Egiluvchanlik sifatlarini rivojlantirish (*5-6-7 yosh)*

A29	Uloqtirish va ilib olish. Mujallash va ilib olish qobiliyatlarini rivojlantirish (O'rgatish . 4-5 *yosh)*
A30	Sakrashlar arg'amchi bilan. Aylantirish. Tana va qo'l oyoq bo'ylab. sakrovchanlik, muvozanat, chidamlilik qobiliyatlarini rivojlantirish

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim tashkil etishning shakli va mazmuni

Bakalavr mustaqil ta'limni tayorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holdaquyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi;

- mashg'ulotlik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularinio'rganish;
- tarqatma materiallar ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;
- nazariy material bo'yichamisolva masala yechish,
- maxsus adabiyotlar bo'yicha mavzular ustida ishlash;
- o'yinda ishlatiladigan sport anjomlarini o'rganish;
- avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi va nazorat qiluvchi tizimlar bilan ishlash;
- faol va muamnoli o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari;
- masofaviy ta'lim.

Tavsiya etiladigan mustaqil ishlarning mavzulari:

1. Maktabgacha ta'lim muassasalaridagi jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini tashkil etish.
2. Maktabgacha ta'limga qo'yiladigan davlat talablarining maqsadi, mazmun-mohiyati.
3. "Ilk Qadam" tayanch dasturining maqsadi, vazifalari, mazmun-mohiyati.
4. Maktabgacha ta'lim muassasalaridagi jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining maqsadi, mazmuni, shakl va metodlari orasidagi bog'lanishlar.
5. Maktabgacha ta'lim muassasalaridagi jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini o'qitishda ilg'or pedagogik texnologiyalar va ulardan foydalanish.
6. Maktabgacha ta'lim muassasalaridagi jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini tahlil qilish usullari.
7. Xorijiy davlatlar ta'lim tizimi sifatining asosiy yo'nalishlari.
8. Maktabgacha ta'lim muassasalaridagi jismoniy tarbiya mashg'ulotlari ishlanmalarini yaratish va ularga qo'yiladigan talablar.
9. Maktabgacha ta'lim muassasalaridagi jismoniy tarbiya mashg'ulotlari uchun tarqatma materiallar yaratish va foydalanish metodikasi.
10. Maktabgacha ta'lim muassasalaridagi jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida amaliy mashg'ulotlarni tashkil etishda multimediyadan foydalanish.
11. Bolalarni kundalik hayotida jismoniy tarbiya jismoniy tarbiya bo'yicha ishni tashkil etish.
12. Jismoniy tarbiya bo'yicha yo'riqchining ish faoliyati.
13. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida jismoniy tarbiya bo'yicha ishni tashkil etish.
14. Maktabgacha yoshdagi bolalarni jismoniy rivojlanish monitoringini olib borish.
15. Bolalar jismonan rivojlanishida dastlabki gimnastika mashg'ulotlarining ahamiyati.
16. Gimnastika mashg'ulotlarining o'rgatishning maqsadi, vazifalari hamda bosqichlari.
17. Dastlabki gimnastika mashg'ulotlarining vositalari
18. Maktabgacha ta'lim tashkilotida jismoniy tarbiya bo'yicha ta'lim jarayonini

rejalashtirish texnologiyasi.
19. Maktabgacha yoshdagi bolalarda jismoniy mashqlarning sog'lomlashtirish yo'nalishi.
20. Gimnastika vositasida bolalarni jismoniy tarbiyalash metodlari. (Gimnastika skamyeykasida qo'li bilan tortilgan holda qorinda emaklaydi 4-6 yosh. Gimnastika devoriga tirmashib chiqadi 4-6 yosh. Samokatda uchadi 4-6 yosh)
21. Gimnastika turlari va ularning xususiyatlari. (Tovondan oyoq uchiga o'tgan tarzda yuradi 5 yoshu 3 oy. To'siqlardan hatlaydi yoki aylanib o'tadi 5 yoshu 3 oy. Gimnastika skameykasi bo'ylab muvozanatni saqlagan holda yuradi; qiya taxtada to'g'ri va yonlama 5 yoshu 9 oy)
22. Ertalabki gimnastika mashg'ulotlarini tashkil etish metodikasi. (Gimnastika devori bo'ylab tirmashadi 5 yoshu 6 oy).
23. Dastlabki gimnastika mashg'ulotlarida bolalar harakat faolligini oshirish bosqichlari. (Turgan joyida burilib, oyoqlarini o'ngga-chapga qo'yib sakraydi 5-6 yosh. Sakramachoqda turli usullarda sakraydi 5-7 yosh. Arg'amchi zina, arqon bo'ylab tirmashadi 5-7 yosh).
24. Badiiy gimnastika mashg'ulotlarida buyumlar bilan mashqlar. (To'pni yuqoriga otadi va uni qayta ilib oladi 5-6 yosh. Uzatilgan to'pni turli usullar bilan ilib oladi 5-7 yosh.
25. Maktabgacha yoshdagi bolalarni jismoniy tarbiyalashda ilmiy-pedagogik tadqiqotlar.
26. O'zbek xalq raqs elementlari va ritmik gimnastika harakatlari ustida ishlash metodikasi
27. Gimnastika mashg'ulotlari qoidalari va tashkil etilishi. (Turgan joyida burilib, oyoqlarini o'ngga-chapga qo'yib sakraydi 5-6 yosh. Sakramachoqda turli usullarda sakraydi 5-7 yosh. Arg'amchi zina, arqon bo'ylab tirmashadi 5-7 yosh).
28. Gimnastika mashg'ulotlari qoidalari va tashkil etilishi. (Turgan joyida burilib, oyoqlarini o'ngga-chapga qo'yib sakraydi 5-6 yosh. Sakramachoqda turli usullarda sakraydi 5-7 yosh. Arg'amchi zina, arqon bo'ylab tirmashadi 5-7 yosh)
29. Jismoniy tarbiya jarayonida ta`lim uslubiyatlari.
30. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida xodimlarining bolalar bilan jismoniy tarbiya ishlarini tashkil etish bo'yicha faoliyati, bolalarning jismonan rivojlanishida maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligi.
31. Saf mashqlarini o'tkazish metodikasi.
32. Jismoniy faoliyatni me'yorlashtirish, jismoniy tarbiya mashg'ulotining sifat va miqdoriy xususiyatlarini aniqlash metodlari.
33. Badiiy gimnastika mashg'ulotlarida buyumlar bilan mashqlar
34. Bolalarning jismoniy rivojlanishida musiqa rahbari bilan hamkorlik ertalabki gimnastika, o'zbek xalq raqs elementlari va ritmik harakatlar ustida ishlash metodikasi.
35. O'zbek xalq raqs elementlari va ritmik gimnastika harakatlari ustida ishlash metodikasi.
36. Fitbol (katta diametrli to'plar bilan mashqlar).
37. Gimnastika devorida bajariladigan mashg`ulotlarni o'tkazish usullari.
38. Gimnastika mashg'ulotlarida geginik qoidalarga rioya qilish.
39. O'zbekiston va jahon Badiiy gimnastikaning o'rni.
40. Badiiy gimnastika mazmuni va asoslari.
41. Badiiy gimnastika sportining texnik, taktikasi va uning tasnifi.
42. Individual guruhli va jamoaviy taktikalarini nazariy hamda amaliy jihatdan asoslash

43. Badiiy gimnastika texnikasiga o'rgatish.
44. Musiqali ritmik tarbiya.
45. Badiiy gimnastikada musiqaning axamiyati.
46. Badiiy gimnastikada jismoniy tayyorgarlik
47. O'zbekiston va jahon Badiiy gimnastikaning o'rni.
48. Badiiy gimnastika mazmuni va asoslari.
49. Badiiy gimnastika sportining texnik, taktikasi va uning tasnifi.
50. Badiiy gimnastikada jismoniy sifatlarning axamiyati.
51. Buyum va buyumsiz bajariladigan mashlar tasnifi
52. Badiiy gimnastika sport turining tarixi va taraqqiyoti.
53. Buyumsiz bajariladigan mashqlar texnikasi.
54. Muvozanat texnikasi.
55. Buyumlar bilan bajariladigan mashqlar.
56. Badiiy gimnastikada sport tayyorgarligi.
57. Texnik tayyorgarlik va badiiy gimnastika mashqlariga o'rgatish asoslari.
58. Badiiy gimnastika mashg'ulotlarida shkastlanganda birinchi yordam ko'rsatish.
59. Boshlang'ich guruhlarda Badiiy gimnastika mashg'ulotlarini tashkil qilish tartibi.
60. Jismoniy tayyorgarlik va jismoniy qobilyat.

VI.Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida xodimlarining bolalar bilan dastlabki gimnastika mashg'ulotlarini tashkil etish ishlari fa'oliyati haqida xabardor bo'lishi,Mudira, katta tarbiyachi,tarbiyachi,musiqa rahbari fa'oliyat, Pedagogik nazorat turlari. Dastlabki nazorat. Joriy nazorat. Yakuniy nazorat. Maktabgacha yoshdagi bolalarning jismoniy tayyorgarligini aniqlash. Maktagacha ta'lim tashkilotlarida «Ilk qadam» dasturi va «Davlat talablari» asosida bolalarni «jismoniy rivojlanish va sog'lom turmush tarzini shakllantirish» sohasi daqida

tasavvur va bilimga ega bo'lishi;

Maktabgacha tashkiloti tibbiyot xodimlari bilan hamkorlikda sog'lomlashtirish tadbirlarni rejalashtirish.Tibbiy nazorat asosida bolalarni guruhlarga ajratish.Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida sanitar gigenik sharoitlarga va bollalarni kiyimlariga qo'yiladigan talablar haqida ***ko'nikmalariga ega bo'lishi;***

Jismoniy mashq jihoz va inventarlariga qo'yilgan talablar.Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida inventar va jihozlardan foydalanish. Sport zali uchun jihoz va inventarlar.

Guruh xonalari uchun sport va o'yin jihozlari. Ochiq havoda qo'llaniladigan jihoz va inventarlar haqida

malakasiga ega bo'lishi kerak.

43. Badiiy gimnastika texnikasiga o‘rgatish.
44. Musiqali ritmik tarbiya.
45. Badiiy gimnastikada musiqaning axamiyati.
46. Badiiy gimnastikada jismoniy tayyorgarlik
47. O’zbekiston va jahon Badiiy gimnastikaning o’rni.
48. Badiiy gimnastika mazmuni va asoslari.
49. Badiiy gimnastika sportining texnik, taktikasi va uning tasnifi.
50. Badiiy gimnastikada jismoniy sifatlarning axamiyati.
51. Buyum va buyumsiz bajariladigan mashlar tasnifi
52. Badiiy gimnastika sport turining tarixi va taraqqiyoti.
53. Buyumsiz bajariladigan mashqlar texnikasi.
54. Muvozanat texnikasi.
55. Buyumlar bilan bajariladigan mashqlar.
56. Badiiy gimnastikada sport tayyorgarligi.
57. Texnik tayyorgarlik va badiiy gimnastika mashqlariga o’rgatish asoslari.
58. Badiiy gimnastika mashg‘ulotlarida shkastlanganda birinchi yordam ko‘rsatish.
59. Boshlang‘ich guruhlarda Badiiy gimnastika mashg‘ulotlarini tashkil qilish tartibi.
60. Jismoniy tayyorgarlik va jismoniy qobiliyat.

VI.Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:

Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida xodimlarining bolalar bilan dastlabki gimnastika mashg’ulotlarini tashkil etish ishlari fa’oliyati haqida xabardor bo‘lishi,Mudira, katta tarbiyachi,tarbiyachi,musiqa rahbari fa’oliyat, Pedagogik nazorat turlari. Dastlabki nazorat. Joriy nazorat. Yakuniy nazorat. Maktabgacha yoshdagi bolalarning jismoniy tayyorgarligini aniqlash. Maktagacha ta’lim tashkilotlarida «Ilk qadam» dasturi va «Davlat talablari» asosida bolalarni «jismoniy rivojlanish va sog‘lom turmush tarzini shakllantirish» sohasi daqida

tasavvur va bilimga ega bo‘lishi;

Maktabgacha tashkiloti tibbiyot xodimlari bilan hamkorlikda sog‘lomlashtirish tadbirlarni rejalashtirish.Tibbiy nazorat asosida bolalarni guruhlarga ajratish.Jismoniy tarbiya mashg‘ulotlarida sanitar gigenik sharoitlarga va bolalarni kiyimlariga qo‘yiladigan talablar haqida ***ko‘nikmalariga ega bo‘lishi;***

Jismoniy mashq jihoz va inventarlariga qo‘yilgan talablar.Jismoniy tarbiya mashg‘ulotlarida inventar va jihozlardan foydalanish. Sport zali uchun jihoz va inventarlar.

Guruh xonalari uchun sport va o‘yin jihozlari. Ochiq havoda qo‘llaniladigan jihoz va inventarlar haqida

malakasiga ega bo‘lishi kerak.

Bilimlar jihatidan: Fanning tushuncha kategoriyalari tizimi va metodologiyasini bilish, bilimlarning asosiy yo'nalishlarini qiyosiy tahlil qilish. Jamiyatning turli sohalarida bo'lib o'tayotgan jarayonlar va o'zgarishlarni tahlil qila olish vaulardan xulosalar chiqarish. Jismoniy tarbiya sohasini boshqaruv tizimiga oid xujjatlar bilan ishlash ko'nikmasiga ega bo'lish. Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida jismoniy, aqliy, ahloqiy, estetik tarbiya turlarinirivojlantirish. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarni jismoniy jihatdan tarbiyalashninig yosh,fiziologik, va ruhiy holatini o'rganish. **Ko'nikmalar jihatidan:** Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida buyum va jihozlardan foydalanishning afzallik tomonlari.Sog'lom turmush tarzi haqida bolaning fikrini shakllantirish va sevimli mashg'ulotining bolalar faoliyatida o'ziga xos tashkil etilishida barqaror ko'nikmalarni rivojlantirish, bolalarning sevimli sport mashg'ulotlarini kun tartibining ajralmas qismiga aylantirish. O'yin faoliyati orqali minimal maksimal dasturlarni amalga oshirish uchun rivojlanayotgan muhit yaratish.
Bilimlar jihatidan:
Fanning tushuncha kategoriyalari tizimi va metodologiyasini bilish, bilimlarning asosiy yo'nalishlarini qiyosiy tahlil qilish.
Jamiyatning turli sohalarida bo'lib o'tayotgan jarayonlar va o'zgarishlarni tahlil qila olish va ulardan xulosalar chiqarish.
Jismoniy tarbiya sohasini boshqaruv tizimiga oid xujjatlar bilan ishlash ko'nikmasiga ega bo'lish. Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida jismoniy, aqliy, ahloqiy, estetik tarbiya turlarini rivojlantirish.
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarni jismoniy jihatdan tarbiyalashninig yosh,fiziologik, va ruhiy holatini o'rganish.
Ko'nikmalar jihatidan:
Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida buyum va jihozlardan foydalanishning afzallik tomonlari.
Sog'lom turmush tarzi haqida bolaning fikrini shakllantirish va sevimli mashg'ulotining bolalar faoliyatida o'ziga xos tashkil etilishida barqaror ko'nikmalarni rivojlantirish, bolalarning sevimli sport mashg'ulotlarini kun tartibining ajralmas qismiga aylantirish.
O'yin faoliyati orqali minimal va maksimal dasturlarni amalga oshirish uchun rivojlanayotgan muhit yaratish.

VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- Ma'ruzalar;
- amaliy mashg'ulotlar;
- interfaol keys-stadilar;
- aqliyhujum;

VIII. Kreditni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettiraolish ,o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish.

Bilimlar jihatidan:
Fanning tushuncha kategoriyalari tizimi va metodologiyasini bilish, bilimlarning asosiy yo'nalishlarini qiyosiy tahlil qilish.
Jamiyatning turli sohalarida bo'lib o'tayotgan jarayonlar va o'zgarishlarni tahlil qila olish vaulardan xulosalar chiqarish.
Jismoniy tarbiya sohasini boshqaruv tizimiga oid xujjatlar bilan ishlash ko'nikmasiga ega bo'lish. Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida jismoniy, aqliy, ahloqiy, estetik tarbiya turlarinirivojlantirish.
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarni jismoniy jihatdan tarbiyalashninig yosh,fiziologik, va ruhiy holatini o'rganish.
Ko'nikmalar jihatidan:
Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida buyum va jihozlardan foydalanishning afzallik tomonlari.Sog'lom turmush tarzi haqida bolaning fikrini shakllantirish va sevimli mashg'ulotining bolalar faoliyatida o'ziga xos tashkil etilishida barqaror ko'nikmalarni rivojlantirish, bolalarning sevimli sport mashg'ulotlarini kun tartibining ajralmas qismiga aylantirish.
O'yin faoliyati orqali minimal maksimal dasturlarni amalga oshirish uchun rivojlanayotgan muhit yaratish.

Bilimlar jihatidan:
Fanning tushuncha kategoriyalari tizimi va metodologiyasini bilish, bilimlarning asosiy yo'nalishlarini qiyosiy tahlil qilish.
Jamiyatning turli sohalarida bo'lib o'tayotgan jarayonlar va o'zgarishlarni tahlil qila olish va ulardan xulosalar chiqarish.
Jismoniy tarbiya sohasini boshqaruv tizimiga oid xujjatlar bilan ishlash ko'nikmasiga ega bo'lish. Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida jismoniy, aqliy, ahloqiy, estetik tarbiya turlarini rivojlantirish.
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarni jismoniy jihatdan tarbiyalashninig yosh,fiziologik, va ruhiy holatini o'rganish.
Ko'nikmalar jihatidan:
Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida buyum va jihozlardan foydalanishning afzallik tomonlari.
Sog'lom turmush tarzi haqida bolaning fikrini shakllantirish va sevimli mashg'ulotining bolalar faoliyatida o'ziga xos tashkil etilishida barqaror ko'nikmalarni rivojlantirish, bolalarning sevimli sport mashg'ulotlarini kun tartibining ajralmas qismiga aylantirish.
O'yin faoliyati orqali minimal va maksimal dasturlarni amalga oshirish uchun rivojlanayotgan muhit yaratish.

VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- Ma'ruzalar;
- amaliy mashg'ulotlar;
- interfaol keys-stadilar;
- aqliyhujum;

VIII. Kreditni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettiraolish ,o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish.

FANDAN BAHOLASH MEZONI VA TARTIBI

"Maktabgacha ta'limda dastlabki gimnastika mashg'ulotlarni tashkil etish" fanidan talabalar bilimini baholash "Samarqand davlat universitetining Kattaqo'rg'on filialida ta'limning kredit tizimi sharoitlarida talabalar bilimini nazorat qilish tartibi va baholash mezonlari to'g'risida yo'riqnoma"ga asosan amalga oshiriladi.

Fan ajratilgan jami kredit (soat) miqdori: 8 (240 s).

Baholash mezoni (2024-2025)				
Nazorat turi	**Ajratilgan jami ball**	**Nazorat (topshiriq) shakli**	**Ballarning taqsimlanishi**	**Saralash bali**
Dastlabki nazorat	**Oraliq nazorat***	1. Nazorat ishi (yozma, og'zaki yoki test)	**10 ball**	**30 ball**
	Mustaqil ta'lim**	Mustaqil ish	**20 ball** (topshiriqlar soniga bo'linadi)	
	Joriy nazorat	2. Talaba fa'olligi (amaliy darslardagi)	**20 ball** (mashg'ulotlar soniga bo'linadi)	
Yakuniy nazorat	**50 ball**	**Yozma ish** (5 ta savol) yoki	**50 ball** (har bir savolga 10 balldan)	**30 ball**
		Test (50 ta savol)	**50 ball** (har bir savolga 1 balldan)	

Izoh:

****- oraliq nazorat belgilanmagan fanlarda oraliq nazorat bali mustaqil ta'limga qo'shiladi***

*****-mustaqil ta'limni baholash amaliyot o'qituvchisi tomonidan amalga oshiriladi***

Fan bo'yicha yuqorida keltirilgan nazoratlarda to'plangan reyting umumlashtiriladi hamda yakunda ballar 5 baholik tizimga quyidagicha konvertatsiya qilinadi:

- **86-100 ball – 5 (a'lo);**
- **71-85 ball – 4 (yaxshi);**
- **60-70 ball – 3 (qoniqarli);**
- **0-59 ball - 2 (qoniqarsiz).**

Dastur mualliflari:	"Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport " kafedrasi mudiri, T.E.Eshqushatov, assistenti B.I.Ashurov
E-mail:	baxromashurov1982@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand davlat universitetining Kattaqurg'on filiali, « Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport »kafedrasi
Asosiy adabiyotlar	

FANDAN BAHOLASH MEZONI VA TARTIBI

"Maktabgacha ta'limda dastlabki gimnastika mashg'ulotlarni tashkil etish" fanidan talabalar bilimini baholash "Samarqand davlat universitetining Kattaqo'rg'on filialida ta'limning kredit tizimi sharoitlarida talabalar bilimini nazorat qilish tartibi va baholash mezonlari to'g'risida yo'riqnoma"ga asosan amalga oshiriladi.

Fan ajratilgan jami kredit (soat) miqdori: 8 (240 s).

Baholash mezoni (2024-2025)				
Nazorat turi	**Ajratilgan jami ball**	**Nazorat (topshiriq) shakli**	**Ballarning taqsimlanishi**	**Saralash bali**
Dastlabki nazorat	**Oraliq nazorat***	1. Nazorat ishi (yozma, og'zaki yoki test)	**10 ball**	**30 ball**
	Mustaqil ta'lim**	Mustaqil ish	**20 ball** (topshiriqlar soniga bo'linadi)	
	Joriy nazorat	2. Talaba fa'olligi (amaliy darslardagi)	**20 ball** (mashg'ulotlar soniga bo'linadi)	
Yakuniy nazorat	**50 ball**	**Yozma ish** (5 ta savol) yoki	**50 ball** (har bir savolga 10 balldan)	**30 ball**
		Test (50 ta savol)	**50 ball** (har bir savolga 1 balldan)	

Izoh:

****- oraliq nazorat belgilanmagan fanlarda oraliq nazorat bali mustaqil ta'limga qo'shiladi***

*****-mustaqil ta'limni baholash amaliyot o'qituvchisi tomonidan amalga oshiriladi***

Fan bo'yicha yuqorida keltirilgan nazoratlarda to'plangan reyting umumlashtiriladi hamda yakunda ballar 5 baholik tizimga quyidagicha konvertatsiya qilinadi:

- **86-100 ball – 5 (a'lo);**
- **71-85 ball – 4 (yaxshi);**
- **60-70 ball – 3 (qoniqarli);**
- **0-59 ball - 2 (qoniqarsiz).**

Dastur mualliflari:	"Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport " kafedrasi mudiri, T.E.Eshqushatov, assistenti B.I.Ashurov
E-mail:	baxromashurov1982@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand davlat universitetining Kattaqurg'on filiali, « Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport »kafedrasi
Asosiy adabiyotlar	

1.	B.T. Haydarov, G.X. Ibroimova, J.J. Kazimov Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida jismoniy tarbiya nazariyasi 2020 SamDu nashri
2.	A.K. Eshtayev Gimnastika darsi. O'quv qo'llanma. 2004.O'zDJTI.
3.	M.N.Umarov, A.K.Eshtayev ,D.R Eshtayeva, G.M.Xasanova Gimnastika yakka kurash,koordinatsion va siklik sport turlari . Toshkent 2018
4.	I.Sultonov. «Gimnastika-sog'lomlashtiruvchi, rivojlantiruvchi vosita».O 'quv qo'llanma «Aloqachi» nashr Toshkent - 2007
	Qo'shimcha adabiyotlar
4.	Usmon xo'jayev T.S. va boshq. 500 xil harakatli o'yinlar. O'quv qo'llanma.
5.	E.E. Qobilov, B.T. Haydarov, G.X. Ibroimova Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarning jismoniy va fiziologik xususiyatlari SamDu. nashri 2019.
6.	B.I.Ashurov "Maktabgacha ta'limda gimnastika mashg'ulotlarini tashkil etish" uslubiy qo'llanma 2023-yil
7.	Internet saytlari: lex.uz Pedagog.uz Ziyonet.uz
8.	**Fan dasturi :** Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlagan. 31-avgust. 10-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.
9.	**Fan/modul uchun mas'ullar:** T.E.Eshquvatov – SamDUKF Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport kafedrasi mudiri B.I.Ashurov- SamDUKF Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport kafedrasi o'qituvchisi
10.	**Taqrizchilar:** J.Z.Karimov- SamDUKF Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport kafedrasi o'qituvchisi O.E.Toshmurodov–SamDU, "Sport faoliyati" kafedrasimudiri. dotsent (tashqi)

Kafedra mudiri: **T.E.Eshquvatov**

Mazkur modul Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti kengashining 2024 yil "___" avgusdagi ___ sonli yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqlangan.

Kengash raisi: Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti dekani **A.Q.Sobirov**

"Kelishilgan"
SamDUKFo'quv-uslubiybo'limboshlig'i:
_____ I.Y. Madatov
"__" _____2024 yil

1.	B.T. Haydarov, G.X. Ibroimova, J.J. Kazimov Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida jismoniy tarbiya nazariyasi 2020 SamDu nashri
2.	A.K. Eshtayev Gimnastika darsi. O'quv qo'llanma. 2004.O'zDJTI.
3.	M.N.Umarov, A.K.Eshtayev ,D.R Eshtayeva, G.M.Xasanova Gimnastika yakka kurash,koordinatsion va siklik sport turlari . Toshkent 2018
4.	I.Sultonov. «Gimnastika-sog'lomlashtiruvchi, rivojlantiruvchi vosita».O 'quv qo'llanma «Aloqachi» nashr Toshkent - 2007
	Qo'shimcha adabiyotlar
4.	Usmon xo'jayev T.S. va boshq. 500 xil harakatli o'yinlar. O'quv qo'llanma.
5.	E.E. Qobilov, B.T. Haydarov, G.X. Ibroimova Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarning jismoniy va fiziologik xususiyatlari SamDu. nashri 2019.
6.	B.I.Ashurov "Maktabgacha ta'limda gimnastika mashg'ulotlarini tashkil etish" uslubiy qo'llanma 2023-yil
7.	Internet saytlari: lex.uz Pedagog.uz Ziyonet.uz
8.	**Fan dasturi :** Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlagan. 31-avgust 10--sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.
	Fan/modul uchun mas'ullar:
9.	T.E.Eshquvatov -- SamDUKF Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport kafedrasi mudiri B.I.Ashurov- SamDUKF Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport kafedrasi o'qituvchisi
	Taqrizchilar:
10.	J.Z.Karimov- SamDUKF Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport kafedrasi o'qituvchisi O.E.Toshmurodov–SamDU, "Sport faoliyati" kafedrasimudiri. dotsent (tashqi)

Kafedra mudiri: **T.E.Eshquvatov**

Mazkur modul Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti kengashining 2024 yil "___" ...vgusdagi ___ sonli yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqlangan.

Kengash raisi: Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti dekani **A.Q.Sobirov**

"Kelishilgan"
SamDUKFo'quv-uslubiybo'limboshlig'i:
_____ I.Y. Madatov
" " 2024 yil